

# Репортаж

Техніка підготовки  
і написання



# Що таке репортаж?

- повідомлення в періодичних виданнях, радіо- і телепередачах про важливі події суспільного життя, а також мистецької та літературної дійсності;
- інформаційний жанр журналістики, предметом якого є цікаві для громадськості події дня;
- матеріал з місця подій;
- це завжди імпровізація, що потребує від журналіста певних фахових навичок, вмінь, винахідливості й дотепності.
- виник у пресі, особливого розвитку набув на радіо і ТБ (прямий ефір);
- Від інших жанрів репортаж відрізняється своєю **людяністю**, він хвилює читача, чіпляє “за живе”, використовуючи всі підручні матеріали - описи, цитати, фрагменти листів, кольори, запахи, атмосферу, враження.



# Репортаж містить:

- діалоги з учасниками події;
- авторські відступи і коментарі;
- мальовничі описи окремих елементів події, характеристики її героїв, пейзажі тощо.



\*\*\*

Достоїнства професійного репортажу полягають не стільки у повідомленні фактів, які можуть бути повторюваними (напр., щорічні відзначення якоїсь події), скільки у передаванні неповторних подробиць, змістовних деталей.

Уміння помічати приходить з досвідом.

# Закони репортажу



- Репортаж переконує не логікою, а **алогічністю**; *Запахи, звуки, відчуття теж треба вміти донести.*
- **Головну ідею** репортажу слід винести у **заголовок**, вона має бути присутня у статті. *Вміти настромити на головну ідею (стрижень) факти, які ви побачили.*
- Перший абзац = “правило 10 секунд”;
- Роботу над репортажем слід починати відразу після приїзду з місця події (перечитати через певний час);
- Факти – цитати героїв репортажу. Рідко використовують статистику, цифри. *Перевтілітись у героїв матеріалу;*
- Лише 20% репортажів не потребують попереднього знання. *Вивчіть, куди і чого ви їдете.*



# Чому репортаж не досить популярний в Україні?

- **Репортаж** – це жанр вільної преси, з якої нині в Україні проблеми.
- **Репортаж** – один із найскладніших жанрів, який потребує найвищої професійності й досконалості стилю.
- **Репортаж** – потребує багато часу і роботи над НИМ.

# Написання репортажу

Мова персонажів не редагується.

Цитуючи їх, користуйтеся сленгом, говіркою, характерними висловами.

**газета**

**ПО-УКРАЇНСЬКИ**

"Газета по-українськи" №1518 за 16.11.2012. Рубрика Україна

"Я зраділа, обняла дочку: слава Богу — бронхіт"

4 листопада в Маріуполі на Донеччині відбувся найчисельніший екологічний мітинг за всю історію міста.

— Люди вийшли боротися за чистий воздух, — каже координатор ініціативної групи "Дайте кислорода" **Максим Бородин, 34 роки**. — Ми не просим екологічного раю. Приведіть в порядок підприємства, щоб почувувати себе людьми, а не быдлом в затхлій камері.

Два найбільші металургійні комбінати області — "Азовсталь" і "Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча", що забруднюють навколишнє середовище — належать мільярдеру народному депутату від Партії регіонів Рінату Ахметову.



фото: Арина КАНТОНІСТОВА

Протоієрей Віталій Голоскевич поважає порушника Дмитра Сікорського. Той у центрі Вінниці не пропустив пішохода на "зебрі"

У Вінниці на розмови з порушниками правил дорожнього руху запрошують священиків. Дайшники вирішили залучити до своєї роботи церковних служителів, адже люди їм довіряють найбільше.

13 лютого об 11.00 дорожній патруль зуляиняє сріблясту "шкоду" біля школи-гімназії №2 по вул. Соборній. Водій не пропустив на зебрі біля перехрестя пішохода. 26-річного Дмитра Сікорського інспектор запрошує до мікроавтобуса Служби профілактичної роботи Державтоінспекції Вінниччини. Там сидить протоієрей з Вінницького

кафедрального собору 35-річний Віталій Голоскевич.

— Порушувати правила дорожнього руху — це великий гріх перед Богом, — поважає Дмитра батюшка. — Коли людина спеціально і часто перевищує швидкість, вона наражає на небезпеку інших. Так, бува, на шляху не помітили чогось, то прощається. Та раджу хоч раз посповідати свої гріхи на дорозі. Бо сповідь — це не просто переказ того, що ж з тобою було. А стан, коли людина насправді розуміє свої дії й має намір їх змінити.

Дмитро червоніє, бурмоче, що ніколи раніше не порушував правил.

— Тільки сьогодні, і то випадково, — опускає очі. — Батюшка, я буду внімательним.

Священик дарує йому на згадку невеличкий образ Пресвятої Богородиці Барської.

— Буду носити його біля документів. Щоб воігда була зі мною, — радіє шофер. — Знаєте, а з батюшками приємно говорити про порушення. Даже приємніше, чим із дайшниками. Лепше набагато. От вам хрест, що не буду більше порушувати.

За 15 хв. 30-річна **Наталія Сушко** на червоному "чері" теж не пропускає пішохода на зебрі.

— Коли підвели до батюшки, я спочатку не зрозуміла. І злякалася крепко, — говорить. — Ще в шутку подумала, це будуть випитувати через священика про мої порушення. Типу повстидаюся перед ним брехати. А отець Віталій дуже приємним оказався. Відкрив очі на прості речі, на які раніше не звертала внімання. Знаєте, давно не була в церкві, треба буде піти в неділю. Може, й причащуся.

Отець Віталій розказує, що він водій із 17-річним стажем.

— Отримував штраф. Правда, один раз, — уточнює. — Дуже давно це було. Здається, ще не був у сані. Їхав трасою до Києва. Там ніби вели дорожні роботи, був знак обмеження швидкості. Я перевищив. Зараз я боюся порушувати, аби не ставити пляму на церкву. По телевізору часто показують — там зупинили п'яного священика, сям. Це неприємно і є великим соблазном для людей. Коли батюшка не пропускає пішохода, той же побачить, хто веде машину. З'явиться недовіра до церкви.

За годину патрулювання з екіпажем ДАІ Голоскевич поговорив із трьома автовласниками.

Розмови батюшок із порушниками організовуватимуть на найбільших перехрестях Вінниці протягом місяця.

# Написання репортажу

- Використовуйте прості й короткі слова;
- Читач “пробігає” очима текст в Інтернеті, не заглиблюючись у зміст. Уникати кліше!
- Речення слід будувати не у пасивній, а в активній формі, краще в теперішньому часі, ніж у минулому.
- Уникайте тавтологій, намагайтеся писати так, щоб репортаж виглядав, як одне ціле.





# Стиль репортажу

**1) Простий** (для широкого кола читачів, нема цифр, статистики, аббревіатур).

*Репортаж із далекої країни будуть прикрашати екзотичні елементи, але ними не варто переобтяжувати текст.*

**2) Багатий** (більше деталей – кольори, запахи, звуки, відчуття).

**3) Живий** (цитати і описи людей, живі сценки, реальні герої).

**4) Точний** (детальний опис одягу, оточення).

**5) Ритмований** (чергуйте фрази і абзаци, короткі і довгі речення, розбивка на підзаголовки).

# Тон репортажу

- Важливо **знайти тон** і влучно підібрати слова для нього (гумористичний, саркастичний, ностальгійний);
- Використовуйте **розбивки тексту**: анекдоти, цитати, щоб підігріти цікавість читача і розставити акценти.
- Сильний початок (крупний план, персонаж, дія, сцена, цитата)!



## Уникайте:



- надмірної статистики;
- недостатньої людяності;
- вживання кліше;
- нехтування розміщенням дійових осіб у тексті;
- технічної термінології;
- жаргонізмів і професійної лексики;
- вчених термінів;
- слів іноземного походження;
- аббревіатур.

# Художній репортаж

- **Художній репортаж** – це жанр на перетині журналістики та художньої літератури, поєднання журналістської точності й об'єктивності з художньою виразністю тексту.  
*Навоколишнє життя значно ліричніше, ніж найсентиментальніша елегія, страшніше, ніж найгостросюжетніший трилер, захопливіше, ніж найгероїчніший епос.*

\*\*\*

## **КОНКУРС художнього репортажу від видавництва “Темпора”**

Мета цього конкурсу – популяризувати в Україні якісний художній репортаж, оскільки цей жанр, на жаль, майже відсутній в українському культурному просторі.

# Вплив репортажу

Репортаж як жанр досить часто використовують в мистецтві для підсилення ефекту правдивості описуваних подій.

Фрагмент радіоспектакля «Війна світів» за одноіменною книгою Герберта Уелса, що транслювався в стилі репортажу 30 жовтня 1938 в ефірі станції CBS (США), був сприйнятий радіослухачами як справжній новинний репортаж і більше мільйона жителів північного сходу США повірили у напад марсіан і впали в паніку.



# “Репортери без кордонів”

Міжнародна організація журналістів, яка на добровільних засадах об’єднує журналістів близько ста країн світу.

**Мета організації** – захист журналістів від переслідувань і репресій за подання правдивої інформації, допомога редакціям у залученні адвокатів для юридичної допомоги у розв’язанні конфліктних ситуацій, організація навчання, обміну досвідом.

Заснована 1985 р. у Франції.

Штаб-квартира розташована у Парижі.

**REPORTERS  
WITHOUT BORDERS**  
FOR PRESS FREEDOM

# Що подивитись/почитати?

1) “Професія: репортер” Мікеланджело Антоніоні (1975);

THE RETURN OF THE GREAT RARELY SEEN MASTERPIECE

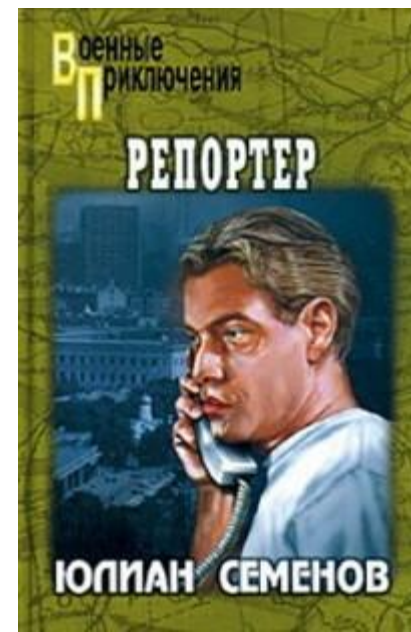
“DAZZLING... A SUPERIOR SUSPENSE MELODRAMA...  
PROBABLY ANTONIONI'S MOST ENTERTAINING FILM.”  
— Stuart Culy, THE NEW YORK TIMES

Jack Nicholson

Maria Schneider

шард Капусцінський  
опортрет репортера”;

ЕНОВ



# Що подивитись / почитати?

- «Дівчина з татуюванням дракона»;
- «Ромовий щоденник» (2011);
- «Сенсація» (2006) Вуді Аллена;
- «Велика гра» (2009) з Расселом Кроу і



Беном Афлеком;

- «Познайомтеся з Джоном Доу» (1941)

